

СЕКРЕТАРІАТ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

вул. Жилинська, 14, м. Київ, 01033, тел. (044) 238-11-19, факс 238-13-32
web: <http://www.ccu.gov.ua>

23.06.2014 № 14/1 - 17/1133

На № _____ від _____

Голові правління
Інтернет Асоціації України

ПОПОВІЙ Т. В.

вул. Олеся Гончара, 15/3, офіс 22,
м. Київ,
04053

Шановна Тетяно Володимирівно!

Конституційне звернення Інтернет Асоціації України (далі – Асоціація) від 11 червня 2014 року з проханням дати офіційне тлумачення положень статті 41 Закону України „Про радіочастотний ресурс України“ в установленому порядку опрацьовано у Секретаріаті Конституційного Суду України. Опрацювання засвідчило його невідповідність вимогам Закону України „Про Конституційний Суд України“ (далі – Закон).

Так, в конституційному зверненні некоректно та нечітко визначено предмет тлумачення. У ньому не вказано чітко, які саме положення складної за структурою статті 41 Закону України „Про радіочастотний ресурс України“ є неясними, незрозумілими, неоднаково застосовуються судами, іншими органами державної влади, у зв'язку з чим потребують офіційної інтерпретації. Конституційний Суд України неодноразово зазначав, що невизначеність предмета тлумачення унеможливило здійснення офіційної інтерпретації Конституції України та законів України, що є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі за таким конституційним зверненням (Ухвали від 2 вересня 2009 року № 47-у/2009, від 23 грудня 2009 року № 65-у/2009, від 5 липня 2011 року № 25-у/2011).

Крім того, на початку та в кінці звернення Ви просите надати офіційне тлумачення положень статті 41 Закону України „Про радіочастотний ресурс України“, а за текстом йдеться про нечіткість положень зазначеного Закону та відсутність у ньому механізму оскарження відмови в наданні висновку щодо електромагнітної сумісності безпосередньо до Державного підприємства „Український державний центр радіочастот“ або до Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та

Вхід. № 116

“25” 06 2014р.

інформатизації. Проте відсутність законодавчого врегулювання не є підставою для конституційного звернення, оскільки вирішення таких питань не належить до повноважень Конституційного Суду України (Ухвали Конституційного Суду України від 21 березня 2002 року № 9-у/2009, від 18 травня 2010 року № 33-у/2010, від 27 лютого 2013 року № 8-у/2013), а заповнення прогалин у законах має здійснюватись законодавцем шляхом внесення в них змін і доповнень (Ухвали Конституційного Суду України від 10 липня 1998 року № 36-у/98, від 8 липня 1999 року № 33-у/99, від 15 січня 2004 року № 1-у/2004, від 19 травня 2009 року № 27-у/2009, від 24 червня 2009 року № 34-у/2009).

Згідно з пунктом 4 частини другої статті 42 Закону в конституційному зверненні має бути обґрунтовано необхідність в офіційному тлумаченні положень Конституції або законів України, яка виникає за наявності неоднозначного застосування їх судами України, іншими органами державної влади, якщо суб'єкт права на конституційне звернення вважає, що це може призвести або призвело до порушення його конституційних прав і свобод (стаття 94 Закону). *Під неоднозначним застосуванням судами України положень Конституції чи законів України розуміється різне застосування одних і тих же їх норм за однакових юридично значимих обставин в судових рішеннях, які набули законної сили* (див. Ухвалу Конституційного Суду України від 22 листопада 2011 року № 58-у/2011). До конституційного звернення мають бути додані матеріали та документи, які підтверджують факти неоднозначного застосування положень Конституції та законів України, що потребують офіційного тлумачення. До надісланого Вами клопотання таких документів не додано.

Крім того, із тексту конституційного звернення є незрозумілим, які саме права Асоціації порушені і які засоби їх захисту використані. У зв'язку з цим інформуємо, що необхідною передумовою звернення громадян та юридичних осіб до Конституційного Суду України з метою отримання офіційного тлумачення норм Конституції України або законів України є використання перед цим усіх передбачених чинним законодавством засобів захисту своїх прав у судах загальної юрисдикції (див., зокрема, Ухвали Конституційного Суду України від 10 липня 1998 року № 32-у/1998, від 8 липня 1999 року № 35-у/1999).

Звертаємо Вашу увагу й на те, що юридична особа має діяти через свої статутні органи, діяльність яких розглядається як дії самої юридичної особи. Тому конституційне звернення від юридичної особи подається до Конституційного Суду України через представника органу управління (чи керівника), якого визначено відповідно до закону статутом, положенням чи іншим установчим документом (Ухвала від 13 лютого 2003 року № 11-у/2003). До надісланого конституційного звернення документів (їх копій) на підтвердження Вашого права одноособово звертатися до Конституційного Суду України від імені Асоціації не долучено.

Відповідно до частини третьої статті 42 Закону конституційне звернення, документи та матеріали до нього подаються у трьох примірниках.

Направляючи згідно з пунктом 5 § 10 Регламенту Конституційного Суду України це повідомлення, надсилаємо Пам'ятку для громадян та юридичних осіб про порядок внесення конституційних звернень до Конституційного Суду України. Більш докладні інформаційно-методичні матеріали щодо підготовки конституційних звернень розміщено на офіційному веб-сайті Конституційного Суду України (www.ccu.gov.ua) у розділі „Корисна інформація“. Зазначаємо також, що дане повідомлення має інформаційно-роз'яснювальний характер і не позбавляє Вас в майбутньому права звернутися до Конституційного Суду України з конституційним зверненням.

Додаток: на 1 арк.

З повагою

в.о. заступника завідувача
відділу опрацювання
конституційних звернень

О. БУХТІЯРОВА

ПАМ'ЯТКА

для громадян та юридичних осіб про порядок внесення конституційних звернень до Конституційного Суду України

Звертаючись до Конституційного Суду України, громадяни, іноземці, особи без громадянства та юридичні особи повинні знати межі повноважень Конституційного Суду. Питання, з яких вони можуть звертатися до нього, встановлені Законом України "Про Конституційний Суд України" від 16 жовтня 1996 року (далі – Закон) до конституційних звернень.

I. Конституційний Суд України (далі – Конституційний Суд) є *єдиним органом конституційної юрисдикції* в Україні. Він не входить до системи судів загальної юрисдикції, найвищим судовим органом у якій є Верховний Суд України.

Відповідно до статей 147, 150 Конституції України та статті 13 закону до повноважень Конституційного Суду належать питання щодо: - відповідності Конституції України (конституційності) законів та інших правових актів Верховної Ради України, актів Президента України, актів Кабінету Міністрів України, правових актів Верховної Ради Автономної Республіки Крим; - офіційного тлумачення конституції та законів України.

Громадяни України, іноземці, особи без громадянства та юридичні особи не наділені правом порушувати питання *конституційності* законів та інших правових актів Верховної Ради України, актів Президента України, актів Кабінету Міністрів України, правових актів Верховної Ради Автономної Республіки Крим. Цим правом Закон наділяє чітко визначене коло осіб, зокрема: Президента України, не менш як сорок п'ять народних депутатів України, Верховний Суд України, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, Верховну Раду Автономної Республіки Крим (стаття 40 Закону). Громадяни, іноземці, особи без громадянства та юридичні особи можуть звертатися до Конституційного Суду *лише з питань офіційного тлумачення Конституції України та законів України* (стаття 43 Закону).

Відповідно до статті 14 Закону до повноважень Конституційного Суду *не належать* питання щодо законності актів органів державної влади, органів влади Автономної Республіки Крим та органів місцевого самоврядування, а також інші питання, віднесені до компетенції судів загальної юрисдикції. Конституційний Суд *не уповноважений* розглядати скарги на дії та рішення органів державної влади та місцевого самоврядування, їх посадових осіб, давати оцінку цим діям та рішенням. Він не є контролюючою інстанцією по відношенню до судів загальної юрисдикції, не може втручатися в їх діяльність, давати вказівки та доручення, перевіряти правильність застосування ними норм законодавства, розглядати питання конституційності прийнятих ними рішень.

Конституційний Суд *не вирішує* питання встановлення та відновлення соціальних пільг, нарахування та перерахунку пенсій, інші питання, віднесені до компетенції органів законодавчої та виконавчої влади, судів загальної юрисдикції та органів місцевого самоврядування. Він не дає роз'яснень та консультацій з правових питань чи будь-яких ситуацій, що виникають під час застосування чинного законодавства.

Положення законів, що втратили чинність, Конституційний Суд України не тлумачить.

II. Формою звернення громадян, іноземців, осіб без громадянства та юридичних осіб до Конституційного Суду України є *конституційне звернення*.

Листи, скарги, клопотання, заяви, в тому числі позовні заяви, інші звернення з питань, не віднесених до повноважень Конституційного Суду, опрацьовуються Секретаріатом Конституційного Суду України в порядку, передбаченому Законом України «Про звернення громадян».

III. Конституційні звернення надсилаються до Конституційного Суду поштою або передаються безпосередньо до Секретаріату Суду без стягнення державного мита.

IV. Відповідно до статті 42 Закону конституційне звернення – це письмове клопотання до Конституційного Суду України про необхідність офіційного тлумачення Конституції України та законів України з метою забезпечення реалізації чи захисту конституційних прав і свобод людини і громадянина, а також прав юридичної особи. Необхідною передумовою внесення клопотання до Конституційного Суду є вичерпання усіх передбачених законом можливостей для захисту порушених прав у судах загальної юрисдикції.

У конституційному зверненні зазначаються:

- 1) прізвище, ім'я, по батькові громадянина України, іноземця чи особи без громадянства; адреса, за якою особа проживає, або повна назва та місцезнаходження юридичної особи;
- 2) відомості про представника особи за законом або уповноваженого за дорученням;
- 3) статті (окремі положення) Конституції України або Закону України, тлумачення яких має бути дано Конституційним Судом України;
- 4) обґрунтування необхідності в офіційному тлумаченні положень Конституції або законів України;
- 5) дані щодо інших документів і матеріалів, на які посилаються суб'єкти права на конституційне звернення (копії цих документів і матеріалів додаються);
- 6) перелік документів і матеріалів, що додаються.

До конституційного звернення обов'язково додаються довіреність, що підтверджує право уповноваженого за дорученням представляти інтереси фізичної або юридичної особи в усіх судах (не тільки судах загальної юрисдикції) чи в усіх органах державної влади України, або документи, що підтверджують право суб'єкта представляти інтереси автора клопотання за законом.

Статті або їх окремі положення, що, на думку суб'єкта права на конституційне подання, потребують офіційного тлумачення, мають бути чітко зазначені, а до матеріалів звернення долучається їх текст із зазначенням джерела офіційного опублікування.

Направляючи конституційні звернення до Конституційного Суду, їх автори повинні враховувати два важливих моменти.

1. Відповідно до статті 94 Закону підставою для конституційного звернення є наявність неоднозначного застосування положень Конституції України або законів України судами, іншими органами державної влади, якщо суб'єкт права на конституційне звернення вважає, що це може призвести або призвело до порушення його конституційних прав і свобод. При цьому неоднозначність застосування положень Конституції України або законів України судами, іншими органами державної влади полягає в тому, що за юридично *однакових* обставин у справах *однієї і тієї ж категорії* положення Конституції або законів України у правозастосовній загальній практиці розглядаються по-різному. Не є підставою для конституційного звернення незгода з діями та рішеннями судів загальної юрисдикції, інших органів державної влади та органів місцевого самоврядування, установами, організаціями.

2. Обґрунтування необхідності в офіційному тлумаченні Конституції або законів України, передбачене пунктом 4 частини другої статті 42 Закону, має полягати в доведенні неоднозначного застосування положень Конституції або законів, про офіційне тлумачення яких йдеться, і бути підтверджено документально.

До конституційного звернення мають бути додані належним чином оформлені (завірені печаткою або штампом "з оригіналом згідно" та підписом відповідної посадової особи) копії рішень судів або актів правозастосування інших органів державної влади, які підтверджують факт неоднозначного застосування положень Конституції або законів, що потребують офіційного тлумачення. Рішення, прийняті судами різних інстанцій в рамках розгляду однієї справи, а також листи органів державної влади та органів місцевого самоврядування, що носять роз'яснювально-інформаційний характер, не розцінюються як такі, що доводять неоднозначного застосування положень Конституції або законів України. Не є доказом неоднозначного застосування і рішення суду, що не набрало законної сили або скасоване судом вищої інстанції.

Конституційне звернення, документи та інші матеріали до нього подаються *в трьох примірниках*.

V. З причини того, що до Конституційного Суду України (як і до Конституційних судів інших країн) значна кількість клопотань вноситься помилково або з порушенням вимог Закону, Регламент Конституційного Суду України передбачає їх попереднє опрацювання відповідним підрозділом Секретаріату Конституційного Суду з наданням йому права надсилати заявнику письмове повідомлення щодо невідповідності конституційного звернення згаданим вимогам. Таке повідомлення не є актом про відмову у відкритті конституційного провадження. Воно є інформацією, що надається заявнику для удосконалення його клопотання з метою уникнення можливого винесення за ним ухвали Конституційного Суду про відмову у відкритті конституційного провадження, яка є остаточною і оскарженню не підлягає.

VI. Більш детальна інформація з методичними рекомендаціями щодо підготовки конституційних звернень розміщена на офіційному веб-сайті Конституційного Суду України (ccs.gov.ua) у розділі "Корисна інформація".